

1814: (21) [1/569- అపరిశోధితం]

'తాజ్జిన్ (ర) కథనం: ము'అజ్జీ' బిన్ జబల్(ర) వద్దకు నిర్ణీత సంఖ్యకు చేరిని జంతువులను తీసుకు రావడం జరిగింది. అప్పుడు ము'అజ్జీ' (ర), ప్రవక్త (స) మాకు వీటిలో నుండి 'జకాత్ తీసుకోమని ఆదేశించలేదు అని అన్నారు.²⁷ (దారు ఖు'తీన్, షాఫి'యా)

=====

۲ - فَطْرُ الْفِطْرِ

2. ఫి'త్ర దానం

ఫి'త్రా అంటే ఉపవాసం విరమించటం అని అర్థం. ఉపవాస స్థితిలో చిన్నచిన్న తప్పులు, పొరపాట్లు జరుగుతాయి, పెద్ద చిన్న పాపాలు కూడా జరుగుతాయి. ఉపవాసాలు పూర్తవ గానీ, అవి పూర్తయిన సంతోషంలో, అల్లాహ్(త)కు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ, తన పాపాలకు పరిహారంగా 'సదఖహ్, దానధర్మాలు చేయటాన్ని 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ అంటారు. 'జకాత్లా 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ కూడా తప్పనిసరి విధి. దీన్ని 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ అంటారు. 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ ముస్లిము లందరిపై తప్పనిసరి విధి. వారు ధనవంతులైనా, పేదవారైనా, స్త్రీలయినా పురుషులైనా, స్వతంత్రులైనా బానిసలైనా, పెద్దలైనా చిన్నలైనా. 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ తప్పని సరి అవడానికి ధనవంతులు, నిర్ణీత ధనం గలవారే కానక్కర లేదు. ప్రతి ఒక్కరిపై ఒక 'సా'ల తప్పనిసరి విధి. ఆంగ్ల సేరు ప్రకారం పావు తక్కువ మూడు సేర్లు ఉంటుంది. ఒక వ్యక్తి తరపున $2\frac{3}{4}$ సేర్లు గోడుమలు, బియ్యం, శనగపప్పు, ఖర్జూరం, కిష్మిష్, పనీర్ ఇంకా ఇతర పప్పుదాన్యాలు. వీటిలో ఏది సులువైతే అది ఇవ్వవచ్చును. అబూ స'య్యాద్ 'ఖుద్రీ ఉల్లేఖనం: మేము ప్రవక్త (స) కాలంలో ఒక 'సా'ల గోడుమలు లేదా ఒక 'సా'ల యవ్వలు, లేదా ఒక 'సా'ల పనీరు లేదా ఒక 'సా'ల కిష్మిష్ 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్గా చెల్లించే వాళ్ళం. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

27) షాఫి'యా అభిప్రాయం: వఖ్సీ అంటే నిర్ణీత సంఖ్యకు చేరిని జంతువులు. 5 కంటే తక్కువగా ఉన్న ఒంటిలు, 30 కంటే తక్కువగా ఉన్న ఆవులు, 40కి తక్కువగా ఉన్న మేకలు.

ఒకవేళ పేదవాడు సగం 'సా'ల గోడుమలు ఇస్తే సరిపోతుంది. అయితే రమ'దాన్ చివరి రోజు సూర్యాస్తమయం అయిన తరువాత నుండి ప్రారంభమవుతుంది. 'ఈద్ నమా'జ్ ముందు వరకు ఉంటుంది. ఇట్ని ఖదామహ్ అభిప్రాయం: 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ విధి సమయం రమ'దాన్ చివరి సూర్యాస్తమయం నుండి ప్రారంభమవుతుంది.

ఈ 'సదఖహ్ను 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ ఎందుకంటారంటే ఇఫ్తార్ సూర్యాస్తమయం తర్వాత చేయడం జరుగుతుంది. ప్రవక్త (స) దీన్ని 'జకాతుల్ ఫి'త్ర్గా పేర్కొన్నారు. అందువల్లే ఇఫ్తార్ అంటే రమ'దాన్ చివరి దినం సూర్యాస్తమయం తరువాతనుంచి 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ తప్పనిసరి అయిపోతుంది. ఒకవేళ ఒకటి రెండు రోజులు ముందే చెల్లించినా ఫరవాలేదు.

ప్రవక్త (స) అనుచరులు 'ఈదుల్ ఫి'త్ర్ కంటే ఒకటి రెండు రోజులు ముందు 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ చెల్లించేవారు. (బు'ఖారీ)

مُؤَدَّتِي وَبِهَاگَم الْفَصْلُ الْاَوَّلُ

(۱) - [۱] (متفق عليه) (۱۷۰/۱)

عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: فَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زَكَاةَ الْفِطْرِ صَاعًا مَنْ تَمَرٍ أَوْ صَاعًا مِنْ شَعِيرٍ عَلَى الْعَبْدِ وَالْحُرِّ وَالذَّكَرِ وَالْأُنْثَى وَالصَّغِيرِ وَالْكَبِيرِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَأَمَرَ بِهَا أَنْ تُؤَدَّى قَبْلَ خُرُوجِ النَّاسِ إِلَى الصَّلَاةِ.

1815. (1) [1/570- ఏకీభవితం]

'అబ్దుల్లా బిన్ 'ఉమర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ను విధిగా నిర్ణయించారు. ప్రతి ముస్లిమ్ పురుషులు, స్త్రీలు, చిన్నాపెద్ద, బానిసలు, స్వతంత్రులపై ఒక 'సా'ల ఖర్జూరం లేదా యవ్వలు, పండుగ నమా'జ్కు వెళ్ళే ముందు చెల్లించమని ఆదేశించారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

(۲) - [۲] (متفق عليه) (۱۷۰/۱)

وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: كُنَّا نُخْرِجُ زَكَاةَ الْفِطْرِ صَاعًا مِنْ طَعَامٍ أَوْ صَاعًا مِنْ شَعِيرٍ أَوْ صَاعًا مِنْ تَمَرٍ أَوْ صَاعًا مِنْ أَفْطٍ أَوْ صَاعًا مِنْ زَبِيبٍ.

1816. (2) [1/570-ఏకీభవితం]

అబూ 'సయ్యాద్ ఖుద్రీ (ర) కథనం: మేము 'జకాతుల్ ఫి'త్ర్ను గోడుమల ఒక 'సా'ల లేదా

యవ్వలు ఒక 'సా'ల లేదా ఖర్జూరాలు ఒక 'సా'ల లేదా పనీర్ ఒక 'సా'ల లేదా కిషిమిష్ ఒక 'సా'లను చెల్లించే వారం. (బు:ఖారీ, ముస్లిమ్)

అంటే పైనపేర్కొన్నవాటిలో ఒక్కొక్కసా'లచెల్లించేవారు.

الرَّفْعُ الْفَصْلُ الثَّانِي

١٨١٧ - [٣] (لم تتم دراسته) (١ / ٧٠٧)

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: فِي آخِرِ رَمَضَانَ أَخْرَجُوا صَدَقَةَ صَوْمِكُمْ. فَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هَذِهِ الصَّدَقَةَ صَاعًا مِنْ تَمْرٍ أَوْ سَعِيرٍ أَوْ يَصِفَ صَاعٌ مِّنْ قَمْحٍ عَلَى كُلِّ حُرٍّ أَوْ مَمْلُوكٍ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَى صَعِيرٍ أَوْ كَبِيرٍ. رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتَّيْسَانِيُّ

1817. (3) [1/570-అపరిశోధితం]

ఇబ్నె 'అబ్బాస్ (ర) "రమ'దాను చివరిలో ప్రజలను, ప్రవక్త (స) మీకు విధించిన మీ ఉపవాసాల 'జకాత్ చెల్లించండి," అని అన్నారు. అంటే ఖర్జూరాలు ఒక 'సా'ల చెల్లించండి, లేదా యవ్వలు ఒక 'సా'ల లేదా సగం 'సా'ల గోదుమలు, స్వతంత్రులు, బానిసలు, పురుషులు, స్త్రీలు, చిన్నా పెద్ద అందరి తరపు నుండి చెల్లించాలి. (అబూ దావూద్, నసాయి)

١٨١٨ - [٤] (صحيح) (١ / ٧٠٧)

وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: فَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زَكَاةَ الْفِطْرِ طَهْرَةَ الصِّيَامِ مِنَ الْغُلُوِّ وَالرَّفَثِ وَطَعْمَةً لِّلْمَسْكِينِ. رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ.

1818. (4) [1/570- దృఢం]

ఇబ్నె 'అబ్బాస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) సదఖతుల్ పిత్రీను ఎందుకు విధించారంటే, ఉపవాసకుల ఉపవాసాలను చెడు మాటల నుండి, అనవసరమైన చేష్టల నుండి పరిశుద్ధ పరచాలని, పేదలకు, అగత్యపరులకు ఆహార ఏర్పాటు కావాలని. (అబూ దావూద్)

الرَّفْعُ الْفَصْلُ الثَّالِثُ

١٨١٩ - [٥] (لم تتم دراسته) (١ / ٧٠٧)

عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعَثَ مُنَادِيًا فِي فَجَاةٍ مَكَّةَ: "إِلَّا أَنْ صَدَقَةَ الْفِطْرِ

وَاجِبَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَى حُرٍّ أَوْ عَبْدٍ صَعِيرٍ أَوْ كَبِيرٍ مُدَانٍ مِّنْ قَمْحٍ أَوْ سِوَاهُ أَوْ صَاعًا مِّنْ طَعَامٍ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

1819. (5) [1/571- అపరిశోధితం]

'అమ్మ బిన్ షు'బబ్ (ర) తన తండ్రి, తాతల ద్వారా ఉల్లేఖన: ప్రవక్త (స) మక్కహ వీధుల్లో ఒక ప్రకటించే వాడిని పంపి, ఇలా ప్రకటించమని ఆదేశించారు. " 'సదఖతుల్ పిత్రీ ప్రతి ముస్లిమ్ పురుషులు, స్త్రీలు, స్వతంత్రులు, బానిసలు, పెద్దా చిన్నా అందరిపై తప్పనిసరి విధి. గోదుమలు సగం 'సా'ల లేదా ఇతర ఆహార దాన్యాల్లో నుండి ఒక 'సా'ల'. (తిర్మిజి)

١٨٢٠ - [٦] (لم تتم دراسته) (١ / ٧١٠)

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ ثَعْلَبَةَ أَوْ ثَعْلَبَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي صُعَيْرٍ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "صَاعٌ مِّنْ بُرٍّ أَوْ قَمْحٍ عَنْ كُلِّ اثْنَيْنِ صَعِيرٍ أَوْ كَبِيرٍ حُرٍّ أَوْ عَبْدٍ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَى. أَمَّا غَنِيكُمْ فَيُزَكِّيهِ اللَّهُ. وَأَمَّا فَقِيرُكُمْ فَيُزَكِّيهِ اللَّهُ أَكْثَرَ مِمَّا أُعْطَاهُ". رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ.

1820. (6) [1/571- అపరిశోధితం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ స'అలబహ్ లేదా స'అలబహ్ బిన్ 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబీ 'సు'బబ్ (ర) తన తండ్రి ద్వారా ఉల్లేఖన: ప్రవక్త (స) 'సదఖతుల్ పిత్రీను తప్పనిసరిగా నిర్ణయించారు. ప్రతి ఇద్దరి తరపున ఒక 'సా'ల గోదు మలు చెల్లించాలి. చిన్నవారైనా పెద్దవారైనా, బానిస లైనా స్వతంత్రులైనా, పురుషులైనా స్త్రీలయినా మీలోని ధన వంతులను అల్లాహ్ (త) పరిశుద్ధ పరుస్తాడు. మీలోని పేదలకు ఇచ్చిన దాని కంటే అతనికి అల్లాహ్ (త) అధికంగా ప్రసాదిస్తాడు.²⁸ (అబూ దావూద్)

=====

28) వివరణ-1820: ఈ మూడు ఉల్లేఖనాల ద్వారా సగం 'సా'ల ధాన్యం ఒక వ్యక్తి తరపున ఇస్తే సరిపోతుంది. అబూ స'య్యాద్ 'ఖుద్రి ఉల్లేఖనం ద్వారా ప్రతీది ఒక 'సా'ల ఇవ్వాలని తెలుస్తుంది. సగం 'సా'ల ఉన్న ప్రామాణిక 'హదీసు'లన్నీ బలహీన మైనవని 'హదీసు'వేత్తలు తీర్మానించారు. ఒక 'సా'ల ఉన్న 'హదీసు'ను ప్రామాణిక మైనది, బలమైనదీను. అందువల్ల ఒకసా'ల ఉన్న ఉల్లేఖనం ప్రామాణికమైనది. ఒకవేళ ఎవరైనా పేద వాడు సగం 'సా'ల చెల్లిస్తే ధార్మికపండుతులు దీన్ని ధర్మ సమ్మతమైనదిగా భావించారు. నిజం అల్లాహ్ (త)కే తెలుసు.